

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Rus Delia Claudia,

Director General

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului BISTRIȚA NĂSĂUD

Bistrița, str. Horea nr. 20, județul Bistrița-Năsăud

Fax: +40263215752; email:office@dgaspcbn.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 6355 / 15.MAR.2022.....

RECOMANDAREA

Nr. ²⁴..... din ...15.MAR.2022..... 2022

referitoare la respectarea prevederilor art. 47 din Constituție privind dreptul la un nivel de trai decent

În temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, la data de 18.01.2022, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la situația relatată în reportajul intitulat *Sătmărenii, la bătrânețe se pot baza doar pe cămine private. Statul e falimentar*, unde este relatat faptul că la nivel național, mai bine de 80% dintre cămine sunt gestionate de mediul privat.

În scopul verificării situației, Instituția Avocatul Poporului-Biroul Teritorial Cluj-Napoca, a solicitat informații **Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud**, în contextul dispozițiilor art. 2 din REGULAMENTUL-CADRU de organizare și funcționare al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în exercitarea funcției de coordonare a activităților de asistență socială și de protecție a familiei și a drepturilor copilului, a persoanelor cu dizabilități, victimelor violenței în familie, persoanelor vârstnice:

1. Care este, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie, în sensul art. 16 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice.

2. Care este, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, numărul căminelor pentru persoane vârstnice, aflate în subordine. Care este capacitatea acestora pe secții, în sensul art. 18 alin. (3) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice.

3. Care este, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, gradul de acoperire a cererii/necesității de instituționalizare a persoanelor vârstnice aflate în nevoie.

Prin adresa nr. 4263/23.02.2022, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud a precizat, în primul rând, că la nivelul instituției nu există o bază cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie.

În al doilea rând, s-a precizat faptul că în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud, funcționează Căminul pentru Persoane Vârstnice Nușeni, având capacitate de 25 de locuri, centru care asigură persoanelor vârstnice, în regim instituționalizat, condiții corespunzătoare de găzduire și de hrană, îngrijire personală și medicală, recuperare, activități de ergoterapie și de petrecere a timpului liber, asistență socială și psihologică, în funcție de nevoile individuale ale beneficiarilor. La data răspunsului, dintre cele 25 de locuri disponibile erau ocupate 24, existând un dosar în lucru pentru locul neocupat și alte trei cereri în așteptare.

În **contextul legal** creat de:

- *Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal,*

- *Legea 292/2011 a asistenței sociale,*

- *Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice,*

din examinarea informațiilor de mai sus se pot desprinde următoarele:

1. Referitor la faptul că la nivelul instituției nu există o bază de date cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud este instituția publică cu personalitate juridică înființată în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale inclusiv în domeniul protecției persoanelor vârstnice, cu rol în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, având atribuții de strategie, de coordonare de administrare a fondurilor pe care le are la dispoziție, precum și de comunicare și colaborare.

Din răspunsul formulat, reiese faptul că la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud nu există o bază de date cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie. Or, o astfel de bază de date apare ca fiind indispensabilă în contextul exercitării atribuțiilor de inițiere, coordonare și aplicare a măsurilor de prevenire și combatere

a situațiilor de marginalizare și excludere socială , mai cu seamă dat fiind faptul că art. 3 alin. (3) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 specifică expres faptul că Direcția are obligația de a *identifica familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excluziune socială.* În același sens, art. 96 alin. (2) din Legea 292/2011 a asistenței sociale, instituie în sarcina autorităților administrației publice locale *responsabilitatea identificării și evaluării nevoilor persoanelor vârstnice.* În aceeași ordine de idei, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (2) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, *autoritățile administrației publice locale, prin serviciul public de asistență socială și prin compartimentul de contractare, au în vedere estimarea anuală a numărului persoanelor vârstnice dependente care necesită sprijin pentru activitățile de bază ale vieții zilnice.* Or, în exercitarea atribuțiilor de de coordonare a activităților de asistență socială și de protecție a persoanelor vârstnice, precum și a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități la nivelul județului, apreciem că o astfel de bază de date cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie ar putea fi realizată prin stabilirea unor relații de colaborare între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud și serviciile/direcțiile publice de asistență socială existente la nivelul UAT-urilor din județ.

2. Referitor la faptul că la nivelul instituției funcționează exclusiv Căminul pentru Persoane Vârstnice Nușeni, având capacitate de 25 de locuri, dintre care sunt ocupate 24, existând un dosar în lucru pentru locul neocupat și alte trei cereri în așteptare.

Lipsa unei baze de date referitoare la numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie, face dificil demersul de estimare a gradului de acoperire a cererii/necesității de instituționalizare a persoanelor vârstnice aflate în nevoie. Cu toate acestea, potrivit datelor furnizate de Direcția Regională de Statistică Bistrița-Năsăud, la data de 1 iulie 2020, numărul persoanelor vârstnice era de 50.145. Or, este greu de crezut că dintre acestea doar 28 sunt persoane aflate în nevoie în sensul dispozițiilor legale la care s-a făcut referire în cele ce preced.

În contextul celor expuse în cele ce preced, se poate remarca faptul că dispozițiile art. 3 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 reglementează ca atribuție a Direcției generale în domeniul *organizării, administrării și acordării serviciilor sociale aceea de elaborare a planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul județean, urmată de propunerea spre aprobare consiliului județean, planuri care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare.* De asemenea, același act normativ specifică faptul că Direcția are obligația de a *propune înființarea serviciilor sociale de interes județean*

sau local și de a elabora proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale în conformitate cu planul anual de acțiune și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora.

În aceeași ordine de idei, Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale specifică în art. 58 alin. (2) faptul că *pentru persoanele vârstnice singure sau fără copii (...) autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa pe raza lor teritorială servicii sociale adecvate și adaptate nevoilor acestora.* Același act normativ prevede în art. 96 alin. (1) că *autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea (...) organizării, planificării și asigurării finanțării sau cofinanțării serviciilor sociale, iar furnizorii de servicii sociale publici și privați au responsabilitatea acordării acestora cu respectarea standardelor de calitate.* În acest context, art. 112 alin. (3) lit. m) specifică faptul că *în domeniul organizării, administrării și acordării serviciilor sociale, autoritățile administrației publice furnizează, administrează sau, după caz, contractează serviciile sociale adresate (...) persoanelor vârstnice, fiind responsabile de calitatea serviciilor prestate.* Prevederi similare se regăsesc și în dispozițiile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, potrivit căruia *organizarea serviciilor prevăzute la art. 8 lit. a) și b) revine autorităților administrației publice locale, prin serviciile publice de asistență socială direct sau în baza convențiilor de parteneriat și a contractelor de servicii sociale încheiate cu alți furnizori publici sau privați de servicii sociale care dețin licență de funcționare pentru servicii de îngrijire la domiciliu.*

Totodată, art. 134 alin. (1) din Legea nr. 292/2011, prevede faptul că *alocarea fondurilor de la bugetul de stat destinate susținerii funcționării serviciilor sociale organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale se realizează în baza fundamentărilor transmise de autoritățile administrației publice locale,* prevedere care se regăsește și în 18 alin. (6) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud, va întreprinde, în temeiul dispozițiilor art. 3 alin. (3) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 797/2017, respectiv art. 96 alin. (2) din Legea 292/2011 a asistenței sociale, în contextul dispozițiilor art.

12 alin. (2) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, demersurile necesare pentru:

1. Întocmirea, în exercitarea atribuțiilor de de coordonare a activităților de asistență socială și de protecție a persoanelor vârstnice, precum și a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități la nivelul județului, a unei **baze de date cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie**, inclusiv prin stabilirea unor relații de colaborare cu serviciile publice de asistență socială existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județ.

2. Examinarea, în urma raportării la baza de date cu numărul persoanelor vârstnice aflate în nevoie, a oportunității **înființării pe raza teritorială a județului Bistrița-Năsăud, a unor cămine pentru persoane vârstnice**, care să acorde servicii sociale adecvate și adaptate nevoilor acestora.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

